

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**О Н О В Л Е Н Н Я З М І С Т У , Ф О Р М Т А
М Е Т О Д І В Н А В Ч А Н Н Я І В И Х О В А Н Н Я
В З А К Л А Д А Х О С В І Т И**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 6 (49)

Заснований в 1996 році

Рівне – 2013

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 6 (49). — Рівне: РДГУ, 2013. — 210 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних питань викладання іноземної мови за матеріалами доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», проведеної Рівненським державним гуманітарним університетом, та з проблем вищої освіти за матеріалами міжнародної науково-методичної конференції «Вища освіта в Україні: проблеми та перспективи розвитку», яка відбулась у Луцькому національному технічному університеті.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, практичних працівників, викладачів та студентів вищих, професійно-технічних і загальноосвітніх навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Пальчевський Степан Сергійович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробійов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Руденко Володимир Миколайович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 26.04.2013 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додатки до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8 і від 30.03.2011 р. № 1 – 05/3).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 08.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2013

УДК: [378. 147. 016: 81' 243]: 159. 925

Н. С. АНТОНЕНКО

НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СВІТЛІ ТЕОРІЇ МНОЖИННОГО ІНТЕЛЕКТУ Г. ГАРДНЕРА

Резюме. У статті розкривається зміст теорії множинного інтелекту американського психолога Г. Гарднера як однієї з новаторських теорій пізнання інтелекту. Особлива увага приділена методам розвитку типів інтелекту в процесі навчання іноземних мов.

Ключові слова: інтелектуальні здібності, множинний інтелект, тип інтелекту, інноваційна технологія.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку вищої школи в Україні характеризується посиленням уваги до особистості студента і зумовлює потребу в гуманістичних особистісно зорієнтованих технологіях навчання.

Навчальний процес має бути організований таким чином, щоб студент без тиску прагнув до систематичного, активного, самостійного оволодіння знаннями. При цьому він повинен оцінювати свій рівень підготовки, самостійно відбирати теми та визначати рівень засвоєння знань (не нижче певного мінімуму), відчувати позитивні емоції у процесі навчання. Цього певною мірою можна досягти, впроваджуючи у навчальний процес диференційоване навчання.

Першокурсники характеризуються різним рівнем підготовленості до навчання у вищому закладі освіти, вони мають різні психофізіологічні особливості, різні інтереси, нахили та здібності до того чи іншого виду навчальної діяльності. Але навчання повинно і може бути майже однаково успішним для всіх, хто вступив до вищого закладу освіти. Саме диференційований підхід з урахуванням індивідуальних особливостей може забезпечити якісне поліпшення підготовки студентів-філологів, наблизити її до міжнародних стандартів.

Проте, за нашими спостереженнями, на заняттях з іноземної мови викладачами не завжди застосовуються методи, прийоми і засоби навчання, що відповідають психологічним особливостям студентів. Диференційований підхід застосовується лише епізодично, викладачі недостатньо теоретично та практично підготовлені до роботи з різнорівневими групами студентів.

Саме тому проблема «індивідуального навчання студентів, що відповідає особливостям кожного, у тому числі виявлення і розвиток їх розумових здібностей, привертає увагу багатьох науковців» [2, 13].

Аналіз останніх досліджень. Розв'язання проблеми започатковано у роботах таких зарубіжних дослідників, як Говард Гарднер, Томас Армстронг, Брюс Кемпбел та ін. В основу покладений психологічний аспект.

Метою статті є аналіз теорії множинного інтелекту Говарда Гарднера для подальшого застосування при вивченні іноземної мови в межах особистісно зорієнтованого навчання.

Виклад основного матеріалу. Американський психолог Говард Гарднер розробив теорію множинного інтелекту (The theory of multiple intelligences), у якій він описав та дослідив особливості та найкращі способи навчання людей з різними типами інтелекту.

Теорія множинного інтелекту, що вперше була опублікована понад два десятиріччя тому в його книзі «Рамки розуму: теорія множинного інтелекту», розкриває один із можливих способів індивідуалізації освітнього процесу. Ця теорія отримала всесвітнє визнання як одна з найбільш новаторських теорій пізнання інтелекту людини. Теорія множинного інтелекту підтверджує те, з чим педагоги мають справу щодня: люди мислять і вчать багатьма різноманітними способами.

На думку Гарднера, інтелект – це:

- здатність створювати ефективні продукти або пропонувати послуги, що являють собою культурну цінність;

- набір навичок, що дозволяє індивідууму розв'язувати життєві проблеми;

- здатність здобувати нові знання шляхом розв'язання проблем [4].

Говард Гарднер стверджує, що людина має не єдиний, так званий «загальний інтелект», а низку інтелектуальних здібностей, які складають вербальний, логіко-математичний, візуальний, кінестетичний, міжособистісний, внутрішньоособистісний, музичний, натуралістичний та екзистенціальний типи інтелекту. Кожний із цих типів має свою структуру, функції, мову, і тому є особливим потенціалом для розвитку [1]. Зупинимося на кожному з цих типів.

Вербально-лінгвістичний інтелект (Verbal / Linguistic Intelligence) – це здатність ефективно застосовувати слова в усній (ведучий, оратор, політик, оповідач) або в письмовій формі (журналіст, драматург, поет, редактор). Людина, яка володіє високим рівнем вербально-лінгвістичного інтелекту, любить читати, писати, розповідати історії та насолоджується грою у словесні ігри.

Логіко-математичний інтелект (Logical / Mathematical Intelligence) – це здатність використовувати індуктивний і дедуктивний методи, вирішувати абстрактні проблеми та логічні головоломки, розуміти складні відносини взаємозалежних концепцій, ідей і речей, ставити запитання, експериментувати, підраховувати, тощо. Даний інтелект також охоплює навички класифікації, прогнозування, виділення першорядної важливості, формулювання наукових гіпотез, а також розуміння причинно-наслідкових зв'язків. Такі навички критичного мислення передбачені майже всіма навчальними програмами.

Візуально-просторовий інтелект (Visual / Spatial Intelligence) – інтелект, задіяний для розуміння картин та образів, передбачає здатність уявляти, малювати, працювати над проектом дизайну тощо. Даний інтелект

розвивається шляхом загострення сенсомоторного сприйняття. Художник, скульптор, архітектор, садівник, інженер – усі вони переносять свої уявні образи на створювані або змінювані ними предмети. Люди з розвиненим візуальним інтелектом здатні тонко сприймати кольори, лінії, форми та взаємозв'язки, що існують між цими елементами.

Тілесно-кінестетичний інтелект (Bodily / Kinesthetic Intelligence) – свідомість усього тіла, дає можливість контролювати й інтерпретувати рух, танцювати, бігати, стрибати, торкатись, жестикулювати, установлювати гармонію тіла й розуму. Даний інтелект містить у собі такі фізичні якості, як координація, баланс, спритність, сила, гнучкість, а також дотикальні здібності. Він властивий не тільки спортсменам, але й у роботі хірурга при проведенні складної хірургічної операції.

Музичний інтелект (Musical / Rhythmic Intelligence) – цьому інтелекту сприяє почуття звуку й емоційна здатність реагувати на нього. Коли людина розвиває свої знання про музику, вона розвиває основи даного інтелекту.

Міжособистісний інтелект (Interpersonal Intelligence) – представлений здатністю швидко розпізнавати й оцінювати настрої, наміри, мотивації та почуття інших людей. Даний інтелект містить у собі сприйнятливості до виразу обличчя, до голосу й жестів, здатність розпізнавати безліч різних міжособистісних сигналів і вміння точно реагувати на ці сигнали з точки зору прагматики. Міжособистісний інтелект включає навички вербальної та невербальної комунікації, навички спільної роботи, уміння згладжувати конфліктні ситуації, досягати консенсусу.

Внутрішньоособистісний інтелект (Intrapersonal Intelligence) – представлений здатністю чітко сприймати себе (бачити власні переваги та недоліки), свідомо помічати внутрішній настрій, наміри, мотивації, темперамент і бажання; здатністю самодисципліни, саморозуміння й самооцінки. Людина, яка має даний тип інтелекту, відчуває себе краще, якщо має можливість обмірковувати дії й учинки та робити самооцінку. Потреба в самоаналізі робить даний тип інтелекту найбільш особистісним. За словами Гарднера, внутрішньо-особистісний інтелект означає здатність відрізнити почуття задоволення від почуття болю і, ґрунтуючись на цьому розходженні, або далі захоплюватися ситуацією, або виходити з неї.

Натуралістичний інтелект (Naturalist Intelligence) – передбачає здатність навчатися за допомогою природи. Такі люди одержують задоволення від дій, пов'язаних із природою, наприклад, спостереження за птахами, колекціонування метеликів і комах, дослідження дерев або догляду за тваринами. Вони також люблять ходити в гори, у походи. Їм подобається вивчати природу. Для них важливо, щоб навчання проходило на відкритому просторі.

Екзистенційний інтелект (Existential Intelligence) – це здатність філософствувати, медитувати, вивчати історію, культуру релігії, обговорювати «життєві питання» [4].

Застосування теорії множинного інтелекту у вищій школі ґрунтується на врахування різноманітних індивідуальних особливостей студентів та створенні шляхів для організації ефективного навчання на їх основі.

Теорія множинного інтелекту, яка наголошує, що існує індивідуальний для кожного спосіб засвоєння знань, є особливо цінною для роботи із студентами, що мають певні труднощі у навчанні.

Послідовники Гарднера пропонують чотири основних способи застосування теорії множинного інтелекту в навчальних закладах:

- як засіб, який повинен допомогти студентам краще зрозуміти свої власні сили та можливості;
- як засіб, який повинен викладачам допомогти навчитися краще розуміти здібності, таланти і можливості студентів;
- як стимул до створення різноманітних методів викладання і форм представлення знань студентам;
- як стимул до створення різноманітних способів викладання з метою залучення до навчального процесу всіх типів інтелекту [3].

Теорія множинного інтелекту Г.Гарднера дає нам можливість усвідомити потенційні можливості студентів для того, щоб «віддати належне здібностям, яким переважно не приділяють належної уваги» [2, 17]. Крім того, викладачеві потрібно обрати такі методи навчання та види вправ, які будуть найоптимальнішими при вивченні конкретної теми та в межах конкретної студентської групи.

Практичний підхід до вирішення цієї проблеми ми знаходимо у книзі Д.Лазира “Вісім шляхів знання”, у якій він пропонує конкретні види завдань, що стимулюють розвиток інтелекту.

Так, для розвитку вербально-лінгвістичного інтелекту пропонується використовувати такі завдання, як написання нового епізоду розповіді, добирання та читання віршів з різних історичних епох, добирання слів, які відносяться до однієї теми. Для розвитку просторового інтелекту пропонується складання таблиць; малювання карти Лондону після вивчення відповідної теми; розташування меблів на плані квартири та їх описання; уявлення, що комп'ютер – жива істота та пояснення, як він працює; складання денотатної карти до теми.

Внутрішньоособистісний аспект інтелекту можуть розвивати такі завдання, як: написання короткого віршика “Хто я?”, “Що я збираюсь робити і чому?»; оцінення своїх слабких і сильних сторін у вивченні іноземної мови; написання твору “Які помилки минулого я не хочу повторювати”; ведення “щоденника почуттів”; заповнення анкет, які направлені на вивчення різних сторін своєї особистості; уявлення себе героєм літературного твору.

Розвитку міжособистісних навичок спілкування сприяють завдання: аналіз ідеї художнього твору у складі малої групи; рольові ігри; написання оповідання групою студентів; проведення інтерв'ю та опитувань; побудова ситуативних навчальних діалогів; використання методики проектів.

Введенню кінестетичного аспекту на заняттях будуть сприяти завдання, такі як: “покажіть мімікою та жестами настрої, емоції, ходу людини”, “розіграйте оповідання за ролями”, “покажіть різні види рухів”, “спробуйте показати значення слова”, а також використання рольових ігор, які потребують рухів, наприклад, “Експедиція”, “У крамниці” тощо [5].

Висновки. Отже, теорія множинного інтелекту є інноваційною технологією, яка потребує подальших наукових пошуків та відкриває широкі перспективи для застосування у вищій школі для реалізації принципів особистісно зорієнтованої освіти, зокрема при навчанні іноземних мов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ворон М. Множинний інтелект: від теорії до практики [Електронний ресурс] / М. Ворон, Ю. Найда. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/theory/1740/>. – Назва з екрану.
2. Гусак М. Г. Теорія множинного інтелекту як підстава особистісно зорієнтованого навчання / М.Г. Гусак // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2011. – №3 (13). – С. 12-20
3. Armstrong, Thomas. 7 (Seven) Kinds of Smart: Identifying and Developing Your Multiple Intelligences. – Plume, 1999. – 320 pp.
4. Gardner, H. Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences. – New York: Basic Books, 2011. – 440 pp.
5. Lazear, David G. Eight Ways of Knowing: Teaching for Multiple Intelligences. – Corwin, 1999. – 272 pp.

Н. Е. АНТОНЕНКО. ОБУЧЕНИЕ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ В СВЕТЕ ТЕОРИИ МНОЖЕСТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА Г. ГАРДНЕРА

Резюме. В статье раскрывается содержание теории множественного интеллекта американского психолога Г. Гарднера как одной из новаторских теорий познания интеллекта. Особое внимание уделено методам развития типов интеллекта в процессе обучения иностранным языкам.

Ключевые слова: интеллектуальные способности, множественный интеллект, тип интеллекта, инновационная технология.

N. Y. ANTONENKO. LEARNING A FOREIGN LANGUAGE IN THE LIGHT OF H. GARDNER'S THEORY OF MULTIPLE INTELLIGENCES.

The summary. The article deals with H. Gardner's theory of multiple intelligences as one of the innovative theories of cognition of the intellect. Special attention is paid to the methods of intelligences' developing during foreign languages learning.

Key words: intellectual ability, multiple intelligence, type of intelligence, innovative technology.

Одержано редакцією 21.03.2013 р.

УДК: 378. 147: 81' 243 (07)

О. В. БЕЗКОРОВАЙНА

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У КОНТЕКСТІ ПАРАДИГМИ ОСОБИСТІСНО ЗОРІЄНТОВАНОЇ ОСВІТИ

Резюме. У статті розкрито теоретичні положення щодо сутності та змісту понять «особистісно зорієнтований підхід», «інтерактивне навчання», схарактеризовано особливості реалізації завдань особистісно зорієнтованого підходу засобами інтерактивних технологій навчання іноземної мови.

Ключові слова: особистісно зорієнтований підхід, інтерактивне навчання, технології навчання іноземної мови, ситуація успіху.

Постановка проблеми. Реформування системи освіти передбачає реалізацію принципів гуманізації, демократизації освіти, підвищення якості освітніх послуг, ефективності навчального процесу, підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних до творчої активності, ініціативності та самоорганізації в процесі пізнавальної діяльності.

Будь-яка сучасна освітня технологія являє собою синтез досягнень науки і практики, поєднує традиції минулого досвіду й сучасного, народженого демократизацією і гуманізацією, суспільства.

На нові продуктивні підходи до здійснення навчання і виховання у сучасних умовах вказує особистісно зорієнтоване навчання. Навчальний процес забезпечується педагогом у відповідності до принципів самоактуалізації, індивідуальності, суб'єктності, свободи вибору, творчої співпраці, довіри і підтримки.

Сутність інновацій зводиться до іншого порівняно з традиційним розуміння смислу, змісту і засобів діяльності педагога, котрий виступає у даному випадку не лише як носій знань, а як наставник, партнер, здатний творчо побудувати навчально-виховний процес.

Особистісно зорієнтоване навчання – це навчання, центром якого є особистість дитини, її самотність, самоцінність. Особистісно зорієнтоване навчання включає в себе:

- визнання унікальності кожного учня, актуалізує потребу особистості в самоствердженні і дає можливість задовольнити її у різних формах і видах навчальної діяльності;
- розкриття індивідуальних особливостей (можливостей) кожного учня;
- великий обсяг самостійної роботи учнів;

З М І С Т

Розділ 1. ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ ОСОБИСТІСНО ЗОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ТА ДІАЛОГУ КУЛЬТУР.	3
ПЕРЕДМОВА.	3
<i>Антоненко Н.Є.</i> Навчання іноземної мови у світлі теорії множинного інтелекту Г. Гарднера.	4
<i>Безкоровайна О.В.</i> Інтерактивні технології навчання іноземної мови у контексті парадигми особистісно зорієнтованої освіти.	6
<i>Бігунова С.А., Зубілевич М.І.</i> Використання символічних власних імен-антропонімів при вивченні лексичних одиниць.	11
<i>Бойко Н.Г.</i> Засоби формування міжкультурної компетенції учнів на уроці іноземної мови в середній школі.	14
<i>Ветрова І.М.</i> Контекстний підхід у навчанні майбутніх учителів іноземної мови.	17
<i>Воробйова Л.М.</i> Мовленнєве спілкування як засіб навчання іноземної мови.	21
<i>Гасва Н.І.</i> Методична організація вправ для навчання читання за принципом типології.	23
<i>Горобець І.А.</i> Формування особистісної культури викладача іноземної мови в контексті діалогічного мислення.	26
<i>Гронь Л.В.</i> Організація підготовчої роботи до вільного переказу іншомовного тексту.	28
<i>Губіна А.М.</i> Проблеми розвитку креативності у студентів технічних спеціальностей засобами технології проектування.	31
<i>Джавва Н.А.</i> Робота з літературними текстами на занятті з німецької мови як іноземної.	34
<i>Дзюбишина Н.Б.</i> Стратегії навчання іноземних мов як лінгводидактична проблема.	36
<i>Забіяка І.М.</i> Особливості впровадження інтернет-технологій в організацію самостійної роботи при вивченні іноземної мови.	40
<i>Касаткіна О.В.</i> Особливості формування мовної особистості у контексті діалогу культур.	43
<i>Кочубей О.С.</i> Шляхи формування усної перекладацької компетентності студентів-філологів.	45
<i>Лавриненко О.Л.</i> Гендерні особливості мовних якостей студентів у процесі викладання іноземної мови.	49
<i>Лобанова С.І.</i> Взаємозв'язок між особливостями навчально-виховної системи та природним і соціальним середовищем у римському суспільстві родового періоду.	52
<i>Мазурок О.М.</i> Мотиваційно-смілова готовність майбутнього вчителя іноземної мови до виконання професійної діяльності.	55
<i>Мартинюк А.П.</i> Психолого-педагогічна проблема формування комунікативних навичок у студентів технічних спеціальностей засобами методу проекту на заняттях з іноземної мови.	57
<i>Мезін В.Г.</i> Назви вправ у навчанні англійської мови.	60
<i>Михальчук Н.О., Івашкевич Е.З.</i> Комунікативно зорієнтоване навчання підлітків іноземної мови: теоретико-методологічний дискурс.	63
<i>Моїсєєва О.С.</i> Формування професійної культури майбутнього вчителя іноземної мови.	68
<i>Михальчук Ю.О.</i> Використання терапевтичної метафори (притчі) у професійній підготовці менеджера.	70
<i>Мороз Л.В., Трофімчук В.М.</i> Комунікативна методика навчання іноземної мови студентів професійно-природничого спрямування.	74
<i>Набочук О.Ю.</i> Становлення екологічної культури майбутнього педагога в сучасних умовах функціонування вищої освіти.	77
<i>Павловська Л.О.</i> Застосування методу логіко-семіотичних опозицій у прагмасемантичному вивченні вербальних формул побажань різноструктурних мов.	81
<i>Палій В.П.</i> Особливості взаємодії лексики та граматики в навчанні французької мови.	84
<i>Перішко І.В.</i> Роль іноземної мови у процесі професійної підготовки менеджерів з туризму.	86
<i>Середюк Л.А.</i> Моделювання мовленнєвих ситуацій на уроках іноземної мови як фактор інтенсифікації навчання.	88
<i>Станіславчук Н.І.</i> Відбір англомовного країнознавчого текстового матеріалу для формування усномовленневої компетенції старшокласників.	91
<i>Столярчук О.В.</i> Ділова гра на уроках німецької мови як засіб професійного самовираження старшокласників у загальноосвітніх навчальних закладах у контексті особистісно зорієнтованого підходу.	93
<i>Третьякова К.В.</i> Формування самоосвітньої компетенції в процесі вивчення латинської мови.	96
<i>Фрідріх А.В.</i> Формування крос-культурної компетентності студентів-філологів у контексті діалогу культур.	98
<i>Шовковий В.М.</i> Система навчання класичних мов у контексті загальної теорії систем.	101
<i>Шульжук Н.В.</i> Пріоритетні підходи до вивчення мовних одиниць в аспекті сучасних наукових лінгвістичних парадигм.	104
<i>Юрків А.Я.</i> Педагогічні засади здійснення категорії оцінки та способів її вираження у сучасній французькій мові.	108

<i>Яцюрик А.О.</i> Теоретико-методичні засади вивчення особистісних корелятивів креативності людини.	110
Розділ 2. ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.	113
ПЕРЕДМОВА.	113
<i>Білоус Т.Л.</i> Залежність рівня підготовленості майбутніх працівників органів внутрішніх справ до професійної діяльності від їх емоційного стану.	113
<i>Варецька О.В.</i> Розвиток соціальної компетентності вчителя початкових класів в умовах соціокультурного середовища сільської школи.	118
<i>Горобець Т.В., Шкоба В.А.</i> Модель організаційно-методичного забезпечення практики студентів педагогічного коледжу відділення «Музичне мистецтво» в дошкільних навчальних закладах.	123
<i>Гулай О.І.</i> Акмеологічні та синергетичні засади неперервного навчання майбутніх будівельників.	126
<i>Димар Н.М., Поліник С.І., Романенко О.В.</i> Значення біоетики у формуванні природничо-наукової компетенції при вивченні біології.	131
<i>Долуда А.В.</i> Формування цілей навчання проектуванню харчових підприємств майбутніх інженерів-технологів.	134
<i>Єршова Л.М.</i> Формування системи виховних ідеалів міщанського стану підросійської України.	136
<i>Зарицька А.А.</i> Сутність та структура готовності до професійної самореалізації майбутнього вчителя музики.	141
<i>Гльмінська О.О.</i> Структурування змісту навчання майбутніх інженерів-технологів з технології хлібобулочних виробів.	144
<i>Кирмач Г.А.</i> Цінність іншої людини: аналіз поняття.	147
<i>Козіброцький С.П., Файдевич В.В.</i> Технологія конструювання навчального процесу фізичної культури.	152
<i>Козяр М.М., Сасюк З.К.</i> Опорні кресленики як ефективний інноваційний засіб вивчення правил нанесення розмірів.	154
<i>Колосова Л.М.</i> Організаційно-педагогічні умови підвищення ефективності управління професійним розвитком методистів районних (міських) науково-методичних установ.	158
<i>Кравчук М.Г., Головченко О.В., Жгут О.А., Романенко О.В.</i> Реалізація принципу наступності в процесі засвоєння базових біологічних знань студентами-медиками.	161
<i>Лепкий М.І., Подоляк В.М., Саварин П.В.</i> Оцінка готовності студентів-магістрів вищого технічного навчального закладу до педагогічної діяльності.	165
<i>Олексів Н.А.</i> Теоретичні засади організації самостійної роботи студентів вищих технічних навчальних закладів.	167
<i>Павленко О.М.</i> Проблема джазової імпровізації у змісті інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики.	171
<i>Падалко А.М., Падалко Н.Й.</i> Педагогічні аспекти міжпредметної взаємодії в процесі багаторівневої підготовки майбутніх інженерів-електриків.	173
<i>Полухтович Т.Г.</i> Участь вищої освіти України в Болонських перетвореннях.	177
<i>Поніманська Т.І.</i> Динаміка формування готовності студентів до гуманістичного виховання дітей старшого дошкільного віку.	179
<i>Потапюк Л.М., Потапюк І.П.</i> Докторські програми як складова модернізації системи вищої освіти в Україні.	186
<i>Романовська Т.І., Левчук Н.І.</i> Організація освіти у вищій школі.	189
<i>Руда О.Ю.</i> Деякі аспекти інтеграції знань студентів у процесі вивчення біологічних дисциплін у медичних вищах.	191
<i>Триндюк В.А.</i> Академічна мобільність студентської молоді Волині: проблеми та перспективи розвитку.	193
<i>Щербініна О.М.</i> Методологічні засади інструментально-виконавської підготовки музиканта-педагога в системі мистецької освіти.	196
<i>Янцур М.С.</i> Профорієнтаційна підготовка майбутніх педагогів у системі вищої освіти.	199
<i>Відомості про авторів.</i>	206